

**СПРАВА «ІВАНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF IVANKO v. UKRAINE)**

(заява № 46850/13)

Стислий виклад рішення від 05 березня 2020 року

У грудні 2010 року працівники міліції, зокрема і Управління по боротьбі з організованою злочинністю у Харківській області (далі — УБОЗ), затримали заявника і доставили до районного відділу міліції, де застосовували до нього «фізичне та психологічне насильство» з метою примусити зізнатися у вчиненні крадіжок.

Під час переведення заявника до Харківського слідчого ізолятора № 27 (далі — СІЗО) у нього не було зафіксовано наявності тілесних ушкоджень, проте пізніше він повідомив судово-медичному експерту, що зазнав жорстокого поводження працівників міліції та надав його опис.

У лютому 2011 року УБОЗ прийняв до свого провадження кримінальну справу щодо заявника. Неодноразово в приміщенні УБОЗу та у присутності працівників міліції заявника оглядали судово-медичні експерти, які фіксували у нього легкі тілесні ушкодження. Заявник скаржився, що 13 квітня 2011 року зазнав жорстокого поводження працівників УБОЗу. Увечері того ж дня його доставили до ІТТ, де зафіксували тілесні ушкодження і викликали швидку допомогу, яка діагностувавши тілесні ушкодження, госпіталізувала заявника до лікарні. Згідно з довідкою з лікарні у заявника не було виявлено жодних патологій і він не висував скарг на стан здоров'я.

Заявник неодноразово скаржився до прокуратури на жорстоке поводження працівників міліції, проте прокуратура відмовляла у порушенні кримінальної справи, а заявник скаржував ці відмови до суду. Суд доручав прокуратурі розслідувати висунуту заявником скаргу на жорстоке поводження, прокуратура відкривала провадження та зрештою виносила постанови про їх закриття у зв'язку з відсутністю в ді-

ях працівників міліції складу злочину. Суд першої та апеляційної інстанції залишили без змін постанову прокуратури.

У липні 2013 року суд першої інстанції визнав заявника винним за всіма пунктами обвинувачення та обрав йому покарання у виді позбавлення волі, при цьому залишив без задоволення скаргу заявника на жорстоке поводження у зв'язку з необґрунтованістю, посилаючись на результати розслідування прокуратури. У грудні 2014 року апеляційний суд, застосувавши Закон України «Про амністію», звільнив заявника від відбування покарання в залі суду.

До Європейського суду заявник скаржився за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на жорстоке поводження із ним працівників міліції у відділі міліції, приміщенні УБОЗу, виправній колонії та не проведення ефективного розслідування зв'язку з цим. Скарги заявника на жорстоке поводження у відділі міліції та виправній колонії Європейський суд відхилив, як за матеріальним, так і за процесуальним аспектами статті 3 Конвенції як явно необґрунтовані відповідно до підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції.

Щодо скарг заявника на не проведення ефективного розслідування жорстокого з ним поводження працівників УБОЗу Європейський суд повторив, що належні медичні обстеження є найважливішою гарантією проти такого поводження з особами, які перебувають під вартою. Такі обстеження повинні проводитися лікарем з відповідною кваліфікацією, а висновок про проведені обстеження має містити не лише детальний опис виявлених тілесних ушкоджень, а й пояснення пацієнта щодо їх походження і думку лікаря, наскільки такі тілесні ушкодження відповідають поясненням, а невжиття органами влади відповідних заходів є достатнім недоліком, щоб зробити розслідування неефективним. У зв'язку з цим Європейський суд дійшов висновку, що органи влади не провели сумлінне та ретельне розслідування твердження заявника про

жорстоке поводження з ним у приміщенні УБОЗу, як вимагається Конвенцією, та констатував порушення процесуального аспекту статті 3 Конвенції.

Європейський суд не констатував порушення матеріального аспекту статті 3 Конвенції, оскільки наявні у справі докази стверджуваних тілесних ушкоджень заявника не є переконливими, а також відсутні достатні докази для підтримання поза розумним сумнівом тверджень заявника щодо місця, часу та способів жорстокого поводження з ним.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

Оголошує прийнятними скарги на жорстоке поводження працівників міліції в приміщенні УБОЗу та ефективність його розслідування, а решту скарг у заяві – неприйнятними;

Постановляє, щобуло порушено процесуальний аспект статті 3 Конвенції;

Постановляє, що не було порушено матеріальний аспект статті 3 Конвенції;

Постановляє, що:

упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 7 500 євро (сім тисяч п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована у валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу

із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

5. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції».